

Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Cap. XIV. De clausula quæ in reservationibus pensionum apponi solet. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

CAPVT XIV.

A R G V M E N T V M.

E clausula quæ in pensionum reservatione apponi solet, *Dummodo centum remaneant pro Rectore*: vel *dummodo mille remaneant pro Episcopo*: utrum onus verificandi remanere, vel non remanere, spectet ad Titularem, vel ad Pensionarium. Quomodo, & cuius temporis valor sit probandus. A valore fructuum quænam onera sint deducenda. Quæ sit differentia in hac probatione inter iudicium petitorium, & possessorium? Et alia multa tractantur has clausulas concernentia.

S V M M A R I V M.

- 1 Clausula illa, *Dummodo* remaneant, &c. est conditionalis.
- 2 *Dictio*, *Dummodo*, regulariter modum importat, non autem conditionem.
- 3 *Dictio*, *Dummodo*, adiecta rei imperfecta, conditionalis est.
- 4 Pensionarius conditionem adiectam impositioni pensionis iustificare tenetur.
- 5 Quod verum est in petitorio: quia pensionarius qui agit possessorio, non tenetur iustificare quod summa expressa remaneat apud Titularem.
- 6 Mandatum de manutenendo, ut decernatur pensionario contra successorem in beneficio qui pensioni non consensit, quæ probari debeant.
- 7 In iudicio petitorio pensionarius tenetur probare summam remanere apud successorem, quantum ille consenserit pensioni.
- 8 Agens ad nullitatem tenetur probare valorem, quando agitur de gratia in qua valoris expressio non est necessaria, prout in gratia Regressus.
- 9 Ampliatur ut procedat, etiam si reservatio summa apud possessorem remanentis facta fuerit pure, & non conditionaliter.
- 10 Limitatur ut locum non habeat, quando agitur de eo qui resignavit: potest enim dicere pensionario, quod solvat, vel dimittat.
- 11 Valor ad hoc ut probetur summam requisitam remanere apud Rectorem, debet probari affirmativè per ascensum, non autem negativè per non excessum.
- 12 Valor ad sciendum utrum summa expressa remaneat apud Titularem, non sufficit quod probetur per famam. Vide num. 15.
- 13 Consentiens reservationi pensionis, censetur consensisse sub illa conditione quæ appositæ fuit in rescripto.
- 14 Valoris probatio ad effectum ut summa expressa remaneat apud Titularem, fieri debet deductis oneribus beneficii.
- 15 Sufficit ad hoc probatio unius testis deponentis de scientia, si alter deponat de fama.
- 16 Valor beneficii utrum sufficienter probetur per clausulam, ut asseris, vel, ut asseritur: & quæ sit utriusque clausula differentia.
- 17 Ille tamen valor ad effectum clausula, *Dummodo* remaneant, &c. debet concludenter probari. Intellige ut num. 15.
- 18 Valor expressus conditionaliter debet probari per ascensum.
- 19 Si alium fuerit iudicio petitorio, onus probandi spectat ad pensionarium, quantum ipse esset in possessione exigendi.
- 20 Valoris probatio debet percutere tempus reservationis.
- 21 Non tamen excluditur temporis continuati probatio, sed si fructus beneficii sint diminuti, quid agendum sit: & utrum pensio minuenda ad hoc ut centum remaneant pro Rectore.
- 22 Quæ sint illa onera quæ deducenda sunt de beneficio pro verificatione clausula, *Dummodo* remaneant, &c.
- 23 Intellige de oneribus ordinariis, non autem de extraordinariis, & incertis.
- 24 Probatio valoris multo magis fieri debet contra successorem in beneficio, qui pensioni non consensit.
- 25 Inventum de soluendo pensionem regulariter iuxta naturam & condiciones obligationis fundamentalis.
- 26 Obligatio Cameralis restringitur ad terminos reservationis pensionis.
- 27 Titularis, si pensio fuerit reservata, potest se innuere dispositione Concilii Tridentini, si illa pensio sit excessiva.
- 28 Valor ducatorum æstimandus est pro vi valens in loco beneficii.
- 29 Ducati intelligendi sunt de illis quorum expressio in supplicatione facta fuit.
- 30 Si Papa ex certa scientia excesserit valorem designatum pro Rectore beneficii in Concilio Tridentino, reservatio impugnari non potest.
- 31 Clausula, *Dummodo* remaneant, &c. non censetur conditionalis, quando limitata est per clausulas posteriores.
- 32 In beneficiis Confessorialibus præsumitur quod Papa fuerit bene informatus de valore, & quod voluerit derogare dispositioni Concilii.
- 33 Quando pensio fuit per Papam reservata Motu proprio, utrum tacite censetur voluisse derogare Concilio Tridentino: & num. 34.
- 34 In Gratiis concessis Motu proprio per Papam, valor est exprimendus, sed non ideo iustificandus.
- 35 Si valor fuerit expressus in reservatione pensionis facta Motu proprio, pensionarius non tenetur probare valorem, sed tamen Titularis potest probare in contrarium.
- 36 Narrativa Summi Pontificis facit fidem, sed tamen potest probari contrarium.
- 37 Quod operatur subreptio in Gratia ad partis supplicationem concessa, idem operatur defectus intentionis in Gratia per Summum Pontificem Motu proprio concessa.

S V P P O N E N

Tract. de Pensionib. Ecclesiast. Cap. XIV. 35

- S**UPPONENDUM in primis est, Gratiam sub illa verborum conceptione factam *Dummodo, &c.* esse conditionalem: vide Lotter. lib. 1. quest. 38. n. 41. & sequent.
- 2** Cavalier. *decis. 183. num. 1. & seq.* Quamvis enim regulariter dictio, *Dummodo*, non importet conditionem, sed modum; Bartol. in l. quibus diebus, §. final. num. 4. vers. quid de ditione, *Dummodo*: ff. de condit. & demonstrat. Rubuff. in Concordat. tit. de Reg. ad Pralat. nomin. §. final. in verbo, *Dummodo*, & in Praxi, tit. de dispensat. ration. atq. in verbo, *promissio*, i. sine: tamen aliud est in huiusmodi Gratiis pensionum, in quibus illa clausula habet vim conditionis, & reddit Gratiam pensionis conditionalem: quia iungitur actui imperfecto: Est enim adiecta in ipsa reservatione pensionis ac fructuum, & per consequens est adiecta rei imperfectae: ut per Rubuff. in Concordat. loco citato, Rota in *Paduana pensionis*, 17. Novembris 1579. coram Rubeo versio. non obstat quod dictio, *Dummodo*: quae inferitur apud Garf. part. 1. cap. 5. n. 459. & probat Marfco. lib. 1. var. resol. cap. 60. n. 4. & 5. Rota *decis. 19. num. 4. part. 2. recent.*
- 4** Vnde inferitur primo, quod onus probandi, quod dempta pensione tot sufficiant possessori beneficii, ut summam illi reservatam consequi possit, spectat ad Pensionarium; cum sufficiat possessori beneficii dicere, pensionis reservationem esse nullam propter defectum conditionis, Quod verum est in iudicio petitorio, nam si Pensionarius esset in quasi possessione exigendi pensionem, onus probandi non remanere Rectori centum, vel Episcopo mille, spectaret ad possessorem beneficii: ita distinguunt Mantie. *decis. 196. num. 2. & 3.* Duran. *decis. 324. num. 25.* Merlin. *decis. 725. num. 9.* ubi plures citantur, & pluribus allegatis decisionibus probat Addit. ad Burat. *decis. 261. num. 17.* Idem Burat. *decis. 841. num. 5.* Mantie. *decis. 196.*
- Et ita intelligenda est Decisio, quae est apud Garf. lib. 1. de *benefic. part. 1. cap. 5. n. 466.* in qua resolvitur quod onus iustificandi Rectori remanere centum Ducatos liberos, spectat ad Pensionarium: Cavalier. *decis. 183. num. 1. & 2.*
- 6** Quia licet in possessorio mandatum de manutendo debeat relaxari contra eum qui pensioni consenserat, immo etiam quamvis ageretur contra successorem non consentientem, constituto de literis reservationis, & de quasi possessione exigendi absque aliquo discrimine pure, vel conditionalis reservationis; Garf. de *benefic. dista part. 1. c. 5. num. 440. & sequent.* Paris. de *resignat. lib. 6. quest. 2. num. 65.* Rota *decis. 110. n. 30. part. 1. divers.* si vero actor non sit in possessione exigendi, & reservatio sit conditionalis, Pensionarius probare debeat summam requisitam remanere apud Rectorem, quamvis ipse reservationi consenserit in iudicio petitorio; Garf. ubi sup. num. 464. Seraphin. *decis. 1017. & 1122.* Onus tamen probandi spectat ad Titularem, quando agit ad nullitatem, vel reductionem pensionis, quando agitur de Gratia, in qua non est necessaria expressio valoris, veluti in gratia Regressus: Verall. *decis. 299. part. 2.* Rota *decis. 511. n. 4. part. 4. recent.* Sed in terminis dictae reservationis in qua non remanent mille Episcopo, vel respectu centum Rectori, ut onus iustificandi spectet ad Pensionarium in petitorio, eo modo quo supra dictum est, non est necessarium quod assertio, mille, vel centum superesse Titulari,

facta fuerit per viam conditionis; sed idem planè est, etiam si facta fuerit pure: ut dicitur per Rotam *dicta decis. 511. num. 1. part. 4. recent.* ubi aliae decisiones allegantur. Verum est tamen, quod si agatur de eo cui beneficii possessor resignavit, potest illi dicere, *solve, vel dimitte.* Mantie. *decis. 183. num. 1.* Rota *decis. 131. part. 1. recent.* Crescent. *decis. 17. de rescript.*

Notandum quippe est, quod isto casu probatio valoris debet esse concludens: quia agitur de probando valore per ascensum affirmativè, non autem per non excessum negativè: ut per Rot. *decis. 684. part. 4. divers. & decis. 381. num. 2. part. 1. divers.* Et quamvis ex Rota apud Put. *decis. 8. in Novis lib. 1.* fieri debeat differentia inter probationem valoris quoad Regulam de valore, & quoad casum pensionis; tamen quando agitur de probando valore per ascensum, requiritur probatio concludens: atque ita intelligenda est *decis. 550. part. 1. recent.*

Adeo ut non sufficiat, quod testes deponant de valore per famam, ut in *dicta decis. 684. part. 4. divers.* Nec sufficiat confessio valoris per non excessum; Garf. de *benefic. part. 1. cap. 5. num. 477.*

Quod ampliatur ut procedat, quamvis ageretur contra eum qui pensioni consensit: ipse enim in iudicio petitorio non tenetur probare valorem, sed onus spectat ad pensionarium probandi, quod mille remanent Episcopo, vel centum Rectori: quia censetur consensisse sub illa conditione: Cavalier. *decis. 181. n. 1.* Sub hac tamen differentia, quod in reservatione pura datur executio contra eum qui adstrictus est Camerali obligatione, ut distinguit Rota *decis. 517. part. 2. recent.* & traditur *decis. 25. n. 5. part. 8. recent.* Quamvis etiam in casu huius decisionis pensio fuisset reservata per viam conditionis: quae probatio veri valoris fieri debet deductis oneribus, & habito respectu ad tempus Gratiae: Cavalier. *decis. 383.* Sed tamen depositionem vnius de fama, iuncta depositione alterius de scientia, sufficere decisum est apud Gregor. *decis. 245. num. 1.* cum probatio valoris sit difficilis: Idem *decis. 273. & 277.* Garf. *plura part. 2. cap. 5. num. 474.* Et si testes non sint concordantes in summa, sic debent ad concordiam reduci, ut attendatur minor summa in qua sunt concordantes: si verò de magna, mediocri, & parva summa loquuntur, tunc liquidatio fit secundum medietatem summam: Verall. *decis. 299. part. 3.*

Neque obstat, si in literis reservationis apposta sit clausula, *ut asseris*: quia immo clausula illa operatur ut Gratia non iustificata, sit subreptitia: quod tamen secus est, si adesset in Gratia verbum, *ut asseritur*: Rota *decis. 77. de rescript. in antiq. & decis. 60. eod. tit.* Cassador. *decis. 4. num. 8. de probat.* Rota *decis. 511. num. 3. part. 4. recent. & decis. 593. num. 2. part. 4. divers.* Clausula enim, *ut asseritur*: tollit omne vitium subreptionis, & liberat à verificatione narratorum: Barbof. de *clausul. cap. 88. num. 3.* Si tamen clausula, *ut asseris*, relata fuerit ad Pensionarium, & accesserit consensus Titularis, remanet iustificata: Lotter. de *re benefic. lib. 1. quest. 38. n. 46.*

Et notandum etiam est, quod valor beneficii probandus est ab eo, qui agit ad annulationem pensionis; & si valor fuerit expressus ad effectum Regressus, & mala fuerit expressio, vitiatur quidem Regressus, sed non reservatio pensionis, cum sint duae Gratiae distinctae, & ex una nihil inferatur ad aliam: Verall. *decis. 329. part. 3.*

Addendum quoque est, quod licet valor fructuum beneficii non sit per Pensionarium exprimendus, nec per consequens iustificandus; tamen hoc intelligitur

36 Petri Francisc. de Tonduti Sanlegerij

- intelligitur ut locum habeat in Gratia pensionis ex causa cessionis, vel prouisionis per obitum: quia in his fructuum sit expressio, secus in pensione sine causa imposita; videlicet super fructibus beneficii non resignati, tunc enim cum Papa aliunde valoris beneficii non habeat notitiam, debet illi exprimi valor fructuum beneficii: Rota *decis.* 141. num. 4. *part. 4. recent.* † Et hoc casu probatio valoris, ad effectum ut constet eorundem remanere apud Titularem, debet concludenter probari, non per presumptiones, aut leues coniecturas: Paris. *de resignat. lib. 6. quest. 2. num. 25.* Seraphin. *decis.* 1122. num. 2. † quotiescunque enim valor est expressus conditionaliter, debet bene & concludenter probari: nec sufficit illud deducere & probare per non excessum, sed debet probari per ascensum, deducendo quod fructus ascendant ad talem summam: Addit. ad Ludouil. *decis.* 277. num. 5.
- 19 Quod autem diximus, onus probandi spectare ad Titularem, quando pensionarius est in quasi possessione exigendi pensionem, sic est intelligendum, ut procedat in iudicio possessorio: nam si tractaretur de petitorio, onus probandi spectaret ad Pensionarium, etiam si esset in quasi possessione exigendi: & propterea posset Titularis dicere, *Ego consentio te manueri in possessione exigendi, & volo soluere sine praiudicio iurium meorum in iudicio petitorio.* Vel si causa possessorij esset terminata per sententias in rem iudicatam transactas, hoc enim casu onus probandi, centum, vel respectiue mille, remanere libera apud Titularem, reiceretur in Pensionarium: Marecot. *lib. 1. var. resol. cap. 1. num. 73.* Rota *decis.* 441. num. 7. *part. 4. tom. 2.* Et facit a simili, quod questio hæc, quod pensio medietatem fructuum non excedat, reicitur ad petitorium: Seraphin. *decis.* 664. † Et ista probatio debet percutere tempus reueruatæ pensionis: Rota *decis.* 500. num. 13. *ead. part. 4. tom. 2. recent.* cum pluribus aliis decisionibus ibi citatis.
- 20 Quod tamen ita intelligendum est, ut quamuis probatum fuerit talem summam apud Rectorem beneficii remanere tempore reueruationis, non tamen ideo excludatur probatio temporis continuati, si enim successu temporis contingat illa centum reueruata non remanere apud Rectorem, suppletio residui fieri debet ex diminutione pensionis: Seraphin. *decis.* 951. num. 4. Cum illa reueruatio centum pro Rectore, habeat causam successiuam, nec terminetur in ipso momento reueruationis: Quod tamen latius examinabimus infra *cap. 5. n. 18. 19. & 20.*
- 21 Debetque huiusmodi æstimatio fieri de ductis oneribus: Rota *decis.* 640. *part. 3. recent.* veluti vnus Capellani, Clerici, Organistæ, manutentionis Sacristiæ, Candelarum in festo Purificationis Gloriosissimæ Virginis, Visitationis Episcopalis, Prædicationis, & aliorum similium, ut dicta *decis.* 500. n. 22.
- 22 † Dummodo sint onera ordinaria & necessaria, voluntaria, vel incerta; quorum in hac proposita questione ratio non est habenda: Burat. *decis.* 418. num. 2. 3. 4. 5. & *decis.* 468. ubi dicitur num. 15. quod pensionarius debet concurrere pro rata ad expensas reparationis domorum Ecclesiæ, in quibus consistunt præcipui redditus illius, sed onus habendi Factorem in hac materia non deducitur, ut non necessarium: Caualer. *decis.* 462. num. 2. sed onus vnus Clerici deducendum Rota censuit apud eundem Caualer. *decis.* 498. non tamen vnus Capellani non necessarii.
- 23 Onus autem multò magis incumbit Pensionario, quando contendit cum eo qui non consensit impositioni pensionis; qualis est ille qui successor est illius qui consensum præstitit: Seraphin. *decis.* 1017. num. 3. Rota *decis.* 519. num. 2. *part. 2. recent.* & *decis.* 441. num. 3. *part. 4. recent. tom. 2.*
- Immo & in ipso Titulari consentiente certum est, onus probandi in casibus superius expressis reici in Pensionarium; quamuis ipse sit obligatus ad solutionem pensionis cum iuramento: quia iuramentum regulatur secundum naturam principalis obligationis: Marchesan. *de commiss. appellat. in caus. pers. part. 1. §. 1. n. 56. fol. 492.* Seraphin. *decis.* 66. num. 4. & sic, cum reueruatio pensionis sit conditionalis, scilicet, *dummodo remaneant centum, &c.* eadem ratione iuramentum censetur præstitum sub eam conditione. Quod intelligi iuxta dictam *decis.* 25. *part. 8. recent.* & *decis.* 519. *part. 2. recent.*
- Et idem dicendum est de obligatione Camerali præstita per Titularem de soluendo pensionem: quia debet restringi ad terminos reueruationis, ut non plus sit in reueruatione quam in promissione: Zach. *de oblig. Camer. ad Galles. quest.* 28. n. 12. & 13. Gratian. *discip. forens. cap. 508. sub num. 19.*
- Sed quæres, quid si pensionis reueruatio non facta fuerit sub illa conditione, immò purè & simpliciter, & Titularis conqueratur sibi non remanere centum; hoc casu licitum est illi, qui beneficium parochiale pensione grauatum obtinet, opponere de dispositione Sacri Concilij Tridentini, *sess. 24. de reformat. cap. 13.* qua prohibetur ne Parochiales Ecclesiæ, quæ summam Ducatorum centum, secundum verum annum valorem non excedunt, aliquibus pensionibus aut reueruationibus fructuum grauentur: † quod intelligitur secundum valorem monetarum cuiuscunque loci, in quo situm est beneficium; hoc est secundum id quod Ducati valent in loco beneficii: ut explicat Martha de *claus. part. 1. cap. 43. num. 2.* Ricc. in *praxi aurea cap. 428. num. 2.* Barbof. ad *Concil. Trident. sess. 24. de reformat. cap. 13. num. 14.* Cokier ad *regul. Cancellar. 23. de Monet. num. 9.* & de æstimatione ducati in Camera agit Rota *recent. part. 4. tom. 2. decis.* 414. num. 9. & 10. Addit. ad Burat. *decis.* 626. num. 7. & 8.
- Aliud dicendum est, si in supplicatione dictum esset, fructus beneficii ad talem summam Ducatorum ascendere: tunc enim clausula, *Dummodo remaneant centum*, intelligenda esset de Ducatis similibus, de quibus in supplicatione facta est mentio: ut per Garf. de *benefic. part. 1. cap. 5. num. 374.*
- Verum si Summo Pontifici fuerit narratus verus beneficii valor, & ipse pensionem maiorem assignauerit ultra summam per Concilium definitam, id censetur fecisse ex certa scientia; & non requiritur alia maior derogatio Concilij: quia auctoritas Papæ expressè in dicto Concilio fuit reueruata: ut probauimus in *quest. benefic. cap. 87. num. 17. vol. 1.* & per Rotam *decis.* 179. num. 6. *part. 2. recent.* & in *Eremitina pensionis*, 23. Ianuarij 1602. coram Ortenbergo, apud Marchesan. *tom. 1. fol. 535. decis.* 28.
- Idem dicendum est si pensionis reueruatio sit quidem pura, sed clausula illa conditionalis, *dummodo non excedat, &c.* iuncta fuerit sequenti dispositioni, veluti si post purè reueruatam pensionem fuerit dictum, *Etiam si super illo beneficio alia sint imposita pensiones dummodo omnes simul iuncta medietatem fructuum non excedant*; nam clausula illa, *Etiam si alia sint pensiones, &c.* limitata per clausulam, *dummodo, &c.* non potest intelligi de prima pensione, quæ propterea censetur purè reueruata; & per consequens onus probandi non spectat ad Pensionarium, sed ad possessorem beneficii grauati pensione: Marecot. *lib. 1. var. resol. cap. 60. num. 8.* Barbof. de *clausul. cap. 47.*

Tract. de Pensionib. Ecclesiast. Cap. XIV. 37

cap. 47. num. 24. & copiose explicat Rota apud Marchefan. de commiss. appellat. in caus. pensio. pag. 529. num. 22. Caualer. decis. 262. num. 2.

32 Prædictæ resolutiones non habent locum in beneficiis Consistorialibus, super quibus si referretur pensio sine illa clausula, *Dummodo mille remaneant*, &c. præsumitur Papam habuisse plenam notitiam omnium; propterea solent omnia examinari in beneficiis Consistorialibus, & voluisse derogare dispositioni Concilij: ut in *dicta Ferentina pensionis*, apud Marchefan. tom. 1. fol. 535. Burat. decis. 261. num. 14. Barbof. de clausul. cap. 48. num. 2.

33 Quid si pensio esset reservata per Papam Motu proprio, cum illa clausula, *Dummodo mille remaneant*, &c. utrum hoc casu Pensionarius teneatur ad iustificationem? Rota determinavit hoc etiam casu conditionem esse verificandam pro parte Pensionarij, cum semper verum sit dicere, Gratiam istam esse conditionalem: sic decisum in *Nerionen. pensionis, coram Litta, decis. 25.* apud Marchef. part. 1. §. 1. de commiss. in caus. pens. fol. 531. sequitur Barbof. de clausul. cap. 48. num. 8.

34 Sed contrarium tenet Garf. part. 1. cap. 5. num. 8. Ratio est quia gratia per Summum Pontificem concessa Motu proprio, non indiget aliqua iustificatione: & hoc casu impetrans releatur ab onere probationi. Et licet per Regulas Cancellariæ valor sit exprimendus, etiam in Gratiis concessis Motu pro-

prio; tamen non ex eo sequitur quod sit iustificandus, cum aliud sit exprimere, & aliud iustificare: Duran. decis. 167. num. 3. & sequent.

Istæ opiniones conciliari possunt, ut non teneatur quidem impetrans iustificare valorem beneficij, super quo pensio fuit reservata, si illum Summus Pontifex expresse in Gratia Motu proprio facta, & eo non obstante pensionem reservauerit; sed tamen si Titularis velit probare fuisse impositum Papæ, & beneficium esse minoris valoris quam fuerit expressus Sanctissimo Patri, & ideo Gratiam pensionis non posse subsistere; admitteretur ad probandum, quia licet Narratiuæ Summi Pontificis factæ Motu proprio credatur, tamen probari potest contrarium: Put. decis. 100. in fin. lib. 3. in Correct. plurimos citat & sequitur Merlin. decis. 318. num. 3. Solum igitur operatur Motus proprius, ut onus probandi transferatur ad eum qui contrarium allegat, & Gratiam impugnat: Et quod operatur subreptio in Gratia ad partis supplicationem obtenta, idem operatur in Summo Pontifice Gratiam Motu proprio concedente defectus intentionis: Merlin. ibid. num. 5. & 6.

Plura de probatione valoris ad satisfaciendum dictæ clausulæ, *Dummodo remaneant*, &c. videri possunt apud Rot. decis. 293. part. 1. diuers. & decis. 327. part. 1. recent. & hoc casu probationem esse Iudici arbitriam dicit Rota decis. 302. & 303. part. 1. diuers.

C A P V T X V.

A R G V M E N T V M.

PENSIO quando sit nulla in totum, si in eius parte adsit nullitas. Et utrum si in pensione adsit excessus, debeat reduci ad legitimum modum, an verò nulla declarari. Resignatarius, aut resignatarij resignatarius, non possunt opponere de nullitate, aut excessu pensionis. Quid si fructus beneficij notabiliter diminuti fuerint, utrum pensionis moderationi locus sit; si verò resignans habuerit respectum ad certam summam cum clausula, *Et non aliàs*, &c. tunc pensio non reducitur: Immo si sic præstari nequeat, nulla in totum declaratur.

S V M M A R I V M.

- 1 Pensio reservata cum clausula, *Dummodo tertiam partem fructuum non excedat*: si agatur de impetratione facta per obitum, non annullatur, sed reducitur. Idem si concessio fiat aliter quam per resignationem.
- 2 Si Papa maiorem pensionem reservauerit, præsumitur quod facilius minorem reservasset.
- 3 Resignatione facta si fuerit reservata pensio maioris summa cum clausula, & non aliàs: corrumpit pensio reservata in minori summa.
- 4 Consensus resignatarij ut pensio reducatur, non reddit validam reservationem minoris summa contra formam mandati factam.
- 5 Quamvis versetur extra casum resignationis, si pensio referretur intuitu & contemplatione certi valoris fructuum beneficij expressi, si pensio sit in parte nulla, declaranda est nulla in totum.
- 6 Explicatur Regula generalis, qua dicitur, pensionem nullam in obolo, esse nullam in totum.
- 7 In Gallia pensio excedens tertiam partem fructuum, non annullatur, sed reducitur.
- 8 In beneficiis annexam Sacramentorum administrationem habentibus, omnes omnes pensiones in Gallia declarantur abusive.

- 9 Sed hodierna Iurisprudencia cogit resignatarium etiam in Ecclesiis Parochialibus, aut similibus, ut soluat, vel dimittat beneficium; in odium perfidia.
- 10 Idem obinet in resignatario resignatarij, ad obtinendum fraudibus.
- 11 In successore per obitum Procurator Regius in Gallia appellationem interponit tanquam abusive.
- 12 Diminutis post pensionis resignationem fructibus beneficij, ita ut nihil propemodum remaneat resignatario, solent Gallia Tribunalia boni viri arbitrio pensionem reducere.

ERYM ex præmissis suboritur alia dubitatio, videlicet si pensio reservata fuerit cum clausula illa, *dummodo tot remaneant pro Titulari*: & tamen tot non remaneant, sed minus; utrum pensio reddatur nulla, an verò tantum reducenda pro rata? Eademque dubitatio locum habet, si apponatur clausula *Dummodo pensio medietatem*, vel tertiam partem fructuum non excedat.

D

† Resolu